

Københavns Universitets bestyrelse

SAGSNOTAT

23. NOVEMBER 2020

Vedr. Status på strategiens kapitel 3: Samarbejde og samfund-
engagement – nationalt og globalt

REKTORSEKRETARIATET

Sagsbehandler US, F&I, KOM, REKSEK

NØRREGADE 10

1165 KØBENHAVN K

Dette notat redegør først for KU's overordnede udvikling inden for samarbejde og samfundengagement ud fra en række indikatorer. Dernæst er fokus på det seneste års større strategiske indsatser og resultater. De "vil vil", som universitet særligt har rykket sig på, er fremhævet med fed i de orange bokse.

DIR 35 33 47 16

MOB 93 56 51 07

ash@adm.ku.dk

Ledelsesvurdering af status og fremdrift

Samlet er det rektoratets vurdering, at KU's evne til samarbejde og dialog med omverdenen er høj, og at udviklingen inden for området generelt er gunstig. Det er en dog udfordring at bringe forskere sammen på tværs af fagområder i udviklingsprojekter og ansøgninger omkring løsning af helt konkrete udfordringer.

KU arbejder ihærdigt på vidensudveksling, partnerskaber, livslang læring og på at bidrage til løsning af samfundets problemer. Men KU kan blive endnu bedre til at indgå i projekter der bidrager til at løse 'grand challenges' - hvad enten det drejer sig om klima og bæredygtighed eller digital omstilling.

I ambitionen om citizen science og open science har udviklingen i en år-række været positiv. Der er et arbejde i gang for at sikre, at den positive udvikling fastholdes. Udviklingen på kommercialiseringsområdet går også i den rigtige retning. Særligt på det grønne område er det ambitionen, at KU vil bidrage til nogle af de store teknologiske og tværfaglige gennembrud i årene, der kommer.

KU søger at øge synligheden af universitets værdi for samfundet. En fælles impact-kampagne ”Til gavn siden 1479” er nyeste eksempel herpå.

Kampagnen er blevet omtalt positivt af flere politikere.

Forskningens betydning i håndtering af corona-krisen illustrerer tydeligt forsknings værdi for samfundet, og KU’s forskere har været meget synlige i danske medier. En udfordring er at formidle og synliggøre forskningsresultater endnu mere internationalt. Ifølge den internationale mediedatabase ’Nexis Uni’ har KU siden nytår haft ca. 75 omtaler i store engelsksprogede medier som f.eks. BBC, Guardian, AP, Financial Times ol.

Rektoratet ønsker, at særligt ambitionen om at øge universitets bidrag til løsning af de store samfundsudfordringer skal have ekstra skub i den kommende del af strategiperioden. Både inden for det grønne område, men også mere generelt.

En anden ambition, der vil fylde i den næste del af strategiperioden er udvikling af efter- og videreuddannelse på KU. Arbejdet skal gøre universitet til en stærkere aktør inden for forskningsbaseret efter- og videreuddannelse, der er målrettet samfundet, virksomheder og individets behov for ny, specialiseret viden og nye kompetencer.

KU’s overordnede udvikling - samarbejde og samfundsengagement

KU opgør løbende en række indikatorer, der beskriver omfanget af forskellige former for samspil med omverdenen. Det gælder:

- Videnskabelige publikationer, som har medforfattere med ansættelse i virksomheder
- Kommercialiseringsaktiviteter (licensaftaler, start-ups, indtægter på kommercielle aftaler set i forhold til udgifterne til patentering)
- Open Access
- Omfanget af efter- og videreuddannelse (indtægter)

Videnskabelige publikationer med medforfattere fra erhvervslivet

KU’s forskere udgav i 2019 i alt 528 videnskabelige publikationer, som havde medforfattere fra erhvervslivet. Baseline for samme opgørelse i den årlige afrapportering til UFM i forbindelse med den strategiske rammekontrakt er til sammenligning 452 publikationer i 2017. KU ligger på en europæisk femteplads over de universiteter, som antalsmæssigt udgiver flest publikationer, der har medforfattere fra private virksomheder. De mange sampublicationer vidner om forskningens store relevans for erhvervslivet og at forskningen er tilgængelig og skaber værdi for det omkringliggende samfund.

Kommercialisering

I 2019 har KU's Tech Trans Kontor indgået 38 licensaftaler med eksterne parter om udnyttelse af intellektuelle rettigheder (mod 26 i 2018). Tallet er det absolut højeste antal licensaftaler nogensinde. Hele syv nye, forskningsbaserede spin-outs blev etableret i 2019 og indgik aftaler om udnyttelse af IP udviklet på KU.

For så vidt angår iværksætterier har universitetet i 2019 for første gang offentliggjort en omfattende registerbaseret analyse om KU-baserede nye virksomheder. IRIS Group udarbejdede analysen i samarbejde med KU, og den viser, at KU's forskere, studerende og dimittender (op til 4 år efter dimission) startede 4.637 nye virksomheder med en omsætning svarende til mindst ½ fuldtidsårsværk i perioden 2001-2016 (svarende til ca. 290 virksomheder årligt). KU-virksomhedernes økonomiske impact er blevet sammenlignet med en referencegruppe, og KU-virksomhederne fremhæves for deres evne til at skabe arbejdspladser.

KU opgør årligt universitetets indtægter på kommercielle aftaler set i forhold til udgifterne til patentering. Tallene indgår i universitetets strategiske rammekontrakt og opgøres i forhold til en baseline (summen af indtægter i perioden 2014-2017). I 2019 var indtægterne 26,2 mio. kr., hvilket var 63 % af baseline, og KU har til og med 2021 til at nå målet om 41,8 mio. kr. i kontraktperioden.

Open Access

Der er særlig interesse omkring andelen af videnskabelige publikationer, der udgives som Open Access publikationer, hvorved universitetets forskningsresultater hurtigere gøres tilgængelige for omverdenen.

Andelen af Open Access publikationer er steget jævnt over en årrække. De nyste tal viser dog, at andelen af KU's videnskabelige publikationer, som er open access-publikationer, kun er steget meget lidt – fra 2018 (40,7%) til 2019 (42,0%). KU ligger forsat væsentligt over udgangspunktet (28%), men udviklingen er stagneret, og KU er stadig markant fra målsætningen om at nå 100 % open access i 2025, som er en del af den nationale Open Access-strategi, og som universitetets rammekontrakt med UFM er knyttet op på.

I årets dialog med UFM blev KU derfor "sat i gul" med bemærkning om at være opmærksom på behovet for øget aktivitet. Der er derfor et arbejde i gang med at identificere indsatser, der skal bidrage til en fortsat positiv udvikling. Indsatserne skal iværksettes lokalt – formentlig primært på det sundhedsfaglige område. Med inspiration i LERU-publikationen "*Open Science and its role in universities a roadmap for cultural change*" har KU nedsat en taskforce for open science, som i 2019 arbejdede med afdækning

og koordinering. Task-forcen arbejder ligeledes med principper for håndtering af forskningsdata. Målet skal gerne nås, uden at forskerne belastes unødigt.

Indtægter fra efter- og videreuddannelse

KU's indtægter fra efter- og videreuddannelse er i perioden 2017 – 2019 steget knap 21 %, svarende til lidt over 15 mio. kr. Væksten kommer især fra korte, ikke-ECTS bårne kurser under indtægtsdækket virksomhed, der er steget 14 % af de samlede indtægter, svarende til knap 17,3 mio. kr. Derimod har især indtægter fra enkeltfag har været faldende med 13 %.

3.1. Løsninger på det globale samfunds udfordringer

VI VIL

- Styrke de studerendes muligheder for at få en tværfaglig kompetenceprofil ved at fjerne strukturelle barrierer samt øge det tværgående uddannelsessamarbejde
- Øge antallet af ph.d.-stillinger knyttet til tværfaglige samfundsmæssige problemstillinger
- Tage initiativ til udviklingsprojekter med afsæt i konkrete samfundsproblemer, hvor forskellige fagdiscipliner og samarbejdspartnere bidrager til løsning af konkrete udfordringer
- Forbedre de studerendes og de videnskabelige medarbejders muligheder for at udnytte potentialet i digitalisering og adgang til store datamængder på tværs af universitet og med vores samarbejdspartnere

Status

Samarbejde på tværs og ét fælles KU er en ambition, der gennemsyrrer meget af universitetets strategiarbejde. For de studerende vil denne ambition særligt blive udfoldet med projektet ”et sammenhængende KU for studerende”, der gennemføres i den sidste halvdel af strategiperioden. Projektet angår en øget harmonisering af KU's studieadministrative processer og i særlig grad en harmonisering af merit- og studieordningsområderne.

For i endnu højere grad at bringe KU's forskning og uddannelse i anvendelse til løsning af det globale samfunds problemer er to fælles KU-programmer i gangsat, ”Dataforskning på KU” og ”Grøn uddannelse, forskning og samfundsengagement”.

Dataforskning på KU

KU's samlede satsning på dataforskning rummer to delelementer:

Under ***Data+-puljen*** er der i en første runde i 2019-20 udmøntet ca. 20 mio. kr. til 13 forskningsprojekter inklusiv midler til en række ph.d.er og post-docs. Det er rektoratets vurdering, at puljens første runde på tværs af universitets institutter og fakulteter har afstedkommet nytænkende samarbejder mellem data science og andre fagdomæner. Blandt de 60 indkomne ansøgninger var der mange meget velkvalificerede projekter, hvorfor der i efteråret 2020 gennemføres en runde to med yderligere midler til nye forskningsprojekter.

I løbet af 2020 er der etableret fire fakultetsbaserede ***data labs*** samt et femte lab i KU IT. På SCIENCE og SAMF er midlerne til datalabs udmøntet i regi af eksisterende enheder, som dermed kan øge aktiviteterne, mens der på SUND og på Søndre Campus (Jura, Teologi og Humaniora) er etableret nye enheder. 2020 har blandt andet været brugt på rekruttering, og hovedparten af de 10 årsværk til data stewards er nu besat. De fem datalabs er alle aktive og tilbyder udover løbende rådgivning og vejledning af forskere også forskellige former for kurser og seminarer mv. Datalab'et i KU IT har en koordinerede rolle, så det sikres, at de fem labs tilsammen har en palette af relevante tilbud til KU's forskere, og at forskerne vejledes i at benytte de HPC-anlæg (Supercomputere), som KU har adgang til via samarbejder i Danmark og på europæisk plan.

Fire eksempler på dataforskning

KU's forskere har stor succes med brug af data science metoder i deres forskning. Inden for det seneste år er der publiceret vidt forskellige studier, som alle har brugt data science metoder:

- Data slår fast: Kvinder er smukke – mænd er rationelle. Mænd beskrives typisk med ord, der siger noget om deres opførsel, mens kvinder bliver påhæftet tillægsord, som knytter sig til deres udseende. Det viser en analyse af 3,5 millioner bøger, som en gruppe dataloger fra bl.a. KU har foretaget ved brug af maskinlæring¹.
- Forskere fra KU har været med til at tælle træer i Sahara i Vestafrika, og der er overraskende grønt i den afrikanske ørken. Der er langt flere træer i den vestafrikanske del af Sahara, end de fleste hidtil har troet. Med en kombination af kunstig intelligens og detaljerede satellitbilleder er det lykkedes et forskerhold anført af KU at tælle træerne i et 1,3 million km² stort område i Vestafrika¹.
- Rekordstor kortlægning af vikinge-DNA: »Overalt, hvor de kom frem, havde de sex«. Vikinger havde ofte mørkt hår og gener fra Sydeuropa, viser den hidtil største analyse af fossilt DNA. Forskere fra KU har kortlagt hele DNA-profiler fra 298 mennesker, der levede i Nordeuropa over en periode på omkring 4.000 år - fra den europæiske bronzealder 2400 år f.v.t., gennem jernalderen og helt op til år 1600 e.v.t.¹.
- Ved at anvende en "machine-learning" algoritme, har forskere ved Niels Bohr Institutet, udviklet en metode til at klassificere gammaglimt. Gammaglimt er kortvarige, voldsomme eksplosioner i fjerne galakser, og metoden gør, at forskerne ikke længere behøver at lede efter en såkaldt "efterglød" – det efterfølgende lys fra glimtet. Gennembruddet, som blev igangsat af en gruppe bachelorstuderende, kan vise sig at være nøglen til endelig at forstå disse mystiske, astronomiske lysglimt: Gammaglimt.¹

Grøn uddannelse, forskning og samfundsengagement

Klima og bæredygtighed er et område, hvor KU allerede i dag har mange fremragende forskningsmiljøer, og hvor mange uddannelser giver de studerende kompetencer og færdigheder til at kunne gøre en forskel. I 2020 har rektoratet fokuseret og accelereret indsatserne:

- En tværfakultær arbejdsgruppe har udarbejdet en vision for bæredygtig udvikling på KU, der blev vedtaget i august 2020.
- Rektoratet gjorde klima og bæredygtighed til et tema i den systematiske ledelsesdialog på mål- og handleplansmøderne, og alle fakulteter og institutter har nu forholdt sig til og sat mål for, hvordan de kan bidrage til klima og bæredygtighedsarbejdet på KU.
- Rektoratet igangsatte et tværgående strategisk program.

Det tværgående strategiske program skulle supplere og inspirere fakulteterne, og i foråret blev de indsatser og leverancer, som skulle udarbejdes på tværs af KU, identificeret. I september godkendte rektoratet, efter drøftelser

med dekaner, fakultetsdirektører og studenterorganisationer, en treårig plan til 18,7 mio. kr. i hele perioden. Midler som fortrinsvis skal anvendes i de faglige miljøer.

Arbejdet er tilrettelagt i tre spor: Uddannelse, forskning og samfundsengagement:

- **Uddannelse:** Programmet vil kortlægge og udbrede kendskabet til, hvordan klima og bæredygtighed kan blive en del af både uddannelserne og undervisningen.
- **Forskning:** I regi af programmet oprettes et forskernetværk, som vil kunne blive i stand til at søge eksterne midler, der fordrer tværfaglige ansøgninger.
- **Samfundsengagement:** Programmet styrker koblingen til det omgivende samfund og sikrer endnu bedre samarbejde mellem henholdsvis forskere og studerende samt erhvervslivet og Københavns Kommune.

Programmet, der netop er startet op, vil allerede levere de første resultater i november og flere følger i 2021:

- Programmet sikrer de studerende adgang til en international workshop i regi af Global University Climate Forum forankret hos Yale University. I samarbejde med vores IARU-partnere, vil de studerende udvikle løsninger, der publiceres til COP26.
- Studenterhuset vil i samarbejde med KU lave arrangementer og facilitere, at de studerende kan omsætte deres energi og viden til konkrete løsninger. Tidligere har for eksempel en gruppe internationale studerende undret sig over, at de ikke kunne finde information om affaldssortering i København. Studenterhuset har hjulpet dem til, sammen med danske medstuderende, at skabe www.recyclingindenmark.com, som på flere hovedsprog informerer om den meget forskellige affaldssortering i og omkring de danske uddannelsesbyer. Programmet vil støtte flere lignende tiltag.
- Det forventes, at programmet i begyndelsen af 2021 vil kunne stille midler og ekspertise til rådighed for medarbejderne og de studerende; herunder seed money til oprettelse af forskernetværk.

KU's hjemtag af grønne forskningsbevillinger fra DFF

Danmarks Frie Forskningsfond har i oktober offentliggjort oversigt¹ over 65 grønne forskningsbevillinger, som tilsammen er tildelt 333 millioner kroner jf. de tematiske forskningsmidler, som blev afsat på forskningsreserven sidste år. KU-forskere modtog 19 af 65 bevillinger, hvilket er lidt flere end AU og DTU (begge 17 bevillinger) mens øvrige universiteter modtog 12 bevillinger tilsammen. Bevillingerne har forskellig størrelse. Beløbsmæssigt har DTU og KU begge modtaget 29% af midlerne og AU 21%.

KU's forskere indsendte oprindeligt 53 ansøgninger til DFF's "tematisk forskning – Grøn omstilling" med et samlet ansøgt beløb på 309 mio. kr. KU's succesrater er dermed 36% målt på antal succesfulde ansøgninger og 31% målt på ansøgt/bevilget budget. Sammenholder man KU's andel af DFF's grønne bevillinger med universitets succesrater i DFF's ordinære uddelinger, så ligger KU, med forbehold for udsving mellem år og fagområder, sædvanligvis på 30 til 40% af bevillingerne.

De 19 grønne DFF-bevillinger til KU-forskere fordeler sig med to til humaniora, en til jura, en til samfundsvidenskab og 15 til science (fordelt på otte forskellige institutter).

Der afsættes i forbindelse med dette års forskningsreserve yderligere 313 mio. til grøn, nysgerrighedsdrevne forskning med udmøntning via DFF.

Ud over det kernefaglige grønne program har rektoratet også igangsat et arbejde med at gøre KU til en endnu mere bæredygtig institution, hvor ambitiøse målsætninger forelægges bestyrelsen inden udgangen af 2020.

3.2. Viden i samspil

VI VIL

- **Indgå partnerskabsaftaler om forskning og uddannelse med de bedste universiteter i verden**
- Udvikle vores dialog og samarbejde med virksomheder og andre relevante aktører, blandt andet med henblik på at udbygge et velfungerende innovationsøkosystem af internationalt format

Status

En central indsats i at sikre KU's samarbejde og samfundsengagement i det internationale samfund er strategiske partnerskaber med de bedste universiteter i verden.

Selvom nøgletal og analyser viser, at KU allerede gør det rigtig godt inden for kommercialisering, arbejder rektoratet på at styrke området. KU's samarbejde med GTS-institutterne skrider planmæssigt fremad med udgangspunkt i den strategiske partnerskabsaftale, der blev indgået i december 2017.

”Uddannelses- og Forskningsministeren har i oktober 2020 offentliggjort listen over de 14 nye danske klyngeorganisationer, som i de kommende i fire år vil modtage støtte dels fra ministeriet og dels fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. Klyngerne skal være med til at bygge bro mellem forskningsmiljøer og virksomheder. Klyngeorganisationerne finansieres fra 2021 og er fordelt på 10 etablerede klyngeområder og fire, såkaldt ”spirende klynger”. På KU har SUND lagt et stort stykke arbejde i at komme med i klyngen for life science og velfærdsteknologi, og SCIENCE har arbejdet med at få KU med i yderligere syv klynger. I de kommende måneder bliver det besluttet, hvilke institutter, der kommer til at deltage aktivt, og om KU skal med i yderligere et par klynger.

Priority Partnerskab med University of Sydney

KU udveksler årligt ca. 50 studerende med University of Sydney. Herudover inkluderer partnerskabet med University of Sydney en funding-pulje, hvor hver partner har lagt svarende til 500.000 DKK årligt til fælles forsknings- og/eller uddannelsesprojekter samt mindre projekter af mere administrativ karakter. University of Sydney og Københavns Universitet har siden 2017 i fællesskab finansieret 18 projekter; heraf to mindre uddannelses/administrative projekter.

Eksempel på forskningssamarbejde: Disability, Employment and the Politics of Welfare Reform

Samarbejdsprojekt mellem Gyu-Jin Hwang fra School of Social and Political Sciences ved University of Sydney og Natasja Koitzsch Jensen fra Institut for Folkesundhedsvidenskab på KU.

Abstract: "This project examines how the two welfare states with the seemingly very different welfare characteristics – Australia and Denmark – reconfigure the meaning of disability, thereby either restricting further or relaxing the conditions of labour market activation. Through the examination of the changing composition of cash and service provisions, it seeks to build knowledge about the very meaning of disability and its policy impact."

Eksempel på uddannelsesprojekt: Special course in disease simulation modelling

Uddannelsesprojekt mellem Michael Ward fra Faculty of Science ved University of Sydney og Carsten Kirkeby fra Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab på Københavns Universitet.

Abstract: "The course focuses on simulating the spread of infectious disease within populations. It is directed towards veterinarians and health workers in related research fields. The course will strengthen collaboration between the University of Sydney and the University of Copenhagen."

4EU+ alliancen

4EU+ er en del af EU-aktionen European Universities under Erasmus+-programmet. Her er KU sammen med fem andre europæiske universiteter – blandt andre Heidelberg og Sorbonne – gået sammen om at bidrage til den fælles vision om et europæisk universitet. Alliancens samlede budget er 15 millioner EUR, hvoraf tilskuddet fra EU-Kommissionen udgør 5 millioner EUR.

41 universitetsalliancer i Europa er godkendt som del af European Universities, som har fokus på udvikling af uddannelsessamarbejde. KU er med i 11 faculty-led uddannelsesprojekter, samt et antal uddannelsesrelaterede projekter bl.a. inden for eftervidereuddannelse, e-læring, kvalitetssikring og udviklingen af to Massive Open Online Courses (MOOCs).

Udvekslingen af studerende mellem KU og de fem øvrige universiteter er endnu beskeden med ca. 25 studerende per år, men ambitionen er, at dette tal skal øges betydeligt over de næste år, bl.a. gennem et udvidet tilbud af online kurser.

4EU+ Urban Health Case Challenge er iværksat for at adressere de mange sundhedsmæssige og demografiske forandringer, der er en konsekvens af den stigende urbanisering. Her det første år, bliver det med afsæt i Corona-pandemien, der har vist sig at ramme i forvejen udsatte befolkningsgrupper særlig hårdt og har spredt sig hurtigt i byerne, hvor mange mennesker bor tæt og færdes sammen dagligt i det offentlige rum. Der vil blive sat fokus både på årsager, sideeffekter og håndtering af krisen i de otte europæiske byer, med rig mulighed for at lære af hinandens erfaringer og løsningsforslag på tværs af discipliner. Aktiviteten foregår i år online pga. rejserestriktioner.

Årets 4EU+ Urban Health Case Challenge er åben for BSc, Master, MSc, og PhD studerende. Aktiviteten løber over fem dage, hvor to udvalgte tværfaglige hold (med hver fem medlemmer) fra de seks medlemsuniversiteter samt ét gæstehold fra hver af universiteterne i Uppsala og Trondheim (nordiske partnere i School of Global Health's tidligere case challenges) arbejder om at finde den bedste løsning på en fælles udfordring.

Train4EU+

4EU+ alliancen har i lighed med andre alliancer i European Universities fået mulighed for at søge midler under Horizon2020. Således har 4EU+ alliancen søgt og fået tildelt, 2 mio. EUR til et projekt om udvikling af *best practice* og *benchmark* inden for forskningsunderstøttelse og -formidling. KU leder projektet "Train4EU+", der har projektstart i januar 2021.

TRAIN4EU+

Projektet TRAIN4EU+ (Transforming ReseArch & INnovation agendas and support in 4EU+), skal blandt andet:

- identificere og udvikle best practices inden for HR og forskningsstøtte (bl.a. inden for talentprogrammer, rekruttering og fastholdelse af med-arbejdere)
- kortlægge barrierer for internationalt forskningssamarbejde (bl.a. loka-le/nationale/europæiske rammebetingelser, love, traditioner og praksisser)
- skabe overblik over forskningsinfrastruktur på de seks universiteter i alliancen og undersøge mulighederne for udvidet samarbejde og deling
- undersøge mulighederne for øget samarbejde med det omgivende samfund (bl.a. med borgere og erhvervsliv)
- undersøge og udvikle strukturer, som fremmer samarbejdet om fælles forskningsagendaer (bl.a. med borgere og erhvervsliv)

Erfaringerne fra projektet skal danne grundlag for anbefalinger til EU's fremtidige forsknings- og bevillingspolitik.

Hertil kommer, at KU er indledt spirende samarbejder med University of Cambridge og University of Edinburgh, som gerne skulle lede mod tættere strategiske samarbejder. Med University of Edinburgh arbejdes der med en aftale om et ph.d.-dobbeltgradssamarbejde med SAMF og SUND.

Beløbsmæssigt er det beskedne EU-midler, som gives til aktiviteter (erfaringsudveksling og netværksdannelse mv.) i regi af 4EU+. Men der er blandt europæiske universiteter stor interesse for at afprøve denne samarbejdsform. For KU er det bl.a. attraktivt at samarbejde med universiteter som Sorbonne og Heidelberg, der begge ligger blandt de bedst rankede i hhv. Frankrig og Tyskland. Hvad angår de almindelige EU-bevillinger til forskning og innovation kan det supplerende bemærkes, at KU nu har rundet 600 forskningsprojekter finansieret af EU's Horizon 2020-program. Beløbsmæssigt svarer det til 2,36 mia. kr. til forskningsaktiviteter på KU.

3.3. Åbenhed og offensiv debatskabelse

VI VIL

- **Målrrette universitetets eksterne formidling og dialog med omverdenen, så vi viser forskningens og uddannelsernes værdi for samfundet og bringer nye forskningsresultater i spil**
- Øge vores bidrag til open science, herunder blandt andet open access, open data og citizen science, som et af omdrejningspunkterne for øget global vidensudveksling

Status

KU har fokus på, at skabe øget opmærksomhed og offentlig debatskabelse om de store aktuelle samfundsudfordringer. Et eksempel er håndtering af klimakrisen og bæredygtighed jf. det nye strategiske program for grøn uddannelse, forskning og samfundsengagement. Det er også vigtigt, at KU styrker sin synlighed indenfor f.eks. migration, sikker digitalisering og sundhedsteknologi.

Covid-19: Formidling af forskning og universitetets dialog med samfundet

Mange af KU's forskere har deltaget i den offentlige debat om corona. Det gælder ikke blot på sundhedsområdet. KU's forskere er også stillet op med faglige analyser af borgernes adfærd, de psykologiske konsekvenser af isolation, fordele og ulemper ved hjemmearbejde, viden om videomøder, juridiske og økonomiske problematikker, historiske og etiske perspektiver på

sygdom og prisen på menneskeliv, danskernes forhold til religion og værdier under corona-krisen og analyser af pandemiens globale konsekvenser fra Mexico til Mongoliet. En stor del af håndtering af Covid-19 pandemien bygger på myndigheder og forskeres viden og rådgivning.

SIDE 13 AF 17

KU's impact under Corona

KU har været meget engageret i at løfte den udfordring Danmark står overfor med Covid-19.

Helt i front har været et forskerhold ledet af professor Ali Salanti, som er ved at udvikle en vaccine. Samtidig er bl.a. lektor Theis Lange og seniorforsker Carsten Kirkeby to af de forskere, der har leveret den datamodel, der har gjort det muligt for SSI at fremskrive smittespredningens hastighed og belastning af kritiske sygehusfunktioner, bl.a. intensivpladser.

Fysikere ved NBI har på samme måde udviklet en model, der kan forudsige udviklingen af corona og samtidig pege på, hvordan man bedst håndterer et stigende smittetal. Forskere ved Datalogisk Institut desuden lavet computermodeller baseret på kunstig intelligens, der kan beregne, hvor stor risiko hver enkelt patient har for at skulle i respirator eller intensiv behandling. Det er sket i samarbejde med Rigshospitalet og Bispebjerg Hospital.

KU indgår i den veterinære myndighedsbetjening via Dansk Veterinær Konsortium med SSI. Opgaverne omfatter sygdomsovervågning og konkrete beredskabsopgaver, eksempelvis ved mistanke om sygdomsudbrud og risikovurderinger, forskningsopgaver samt besvarelse af spørgsmål til ministeren.

I sundhedssektoren har studerende, forskere og KU's kandidater været med til at sikre hurtig diagnosticering, smitteopsporing, behandling og genoptræning af de, der blev ramt af sygdommen. I laboratorierne og i den kliniske forskning på hospitalerne har forskerne arbejdet på at forstå sygdommen, udvikle testmetoder, etablere bedre behandlingspraksis og udvikle en vaccine mod sygdommen.

Også samfundsvidenskaben har spillet en rolle. Professor Morten Bennedsen har f.eks. sammen med kolleger fra CBS og to amerikanske universiteter kortlagt den betydning, som statens udbetalinger af lønkomensation til virksomheder med hjemsendte medarbejdere har haft. Og professor i psykologi Robert Böhm har hver uge spurgt 5.000 danskere, om de følger myndighedernes råd og anbefalinger under corona-epidemien. Lektor Kristian Bernt Karlson har undersøgt skolebørns læringstab under skolelukningerne og forskellene mellem ressourcestærke og mindre privilegerede familier.

Professor Asmus Leth Olsen er i gang med at undersøge, hvordan man mest effektivt kan ændre folks adfærd i dagligdagen for at hindre yderligere sygdomsspredning. Da corona-krisen var på sit højeste i den italienske hovedstad, blev ny samfundsvidenskabelig viden bragt. To forskere fra Økonomisk Institut har modtaget takkebrev fra borgmesteren i Rom. Adjunkt Paolo Falco og postdoc Sarah Zaccagni leverede højaktuel forskning, da de i sommer publicerede deres resultater om, hvad der får borgere til at efterleve myndighedernes råd og vejledninger under pandemien.

En simpel søgning på mediedatabasen Infomedia viser, at KU's professorer over det seneste år har indgået i 96.000 artikler, indslag og radio- og tv-interviews. Det er en meget stor omtale sammenlignet med situationen før corona-pandemiens udbrud. Forskningens samfundsnytte er til at få øje på i en tid, hvor pandemien hærger verdenssamfundet.

En række kommunikationstiltag er iværksat for at understøtte opmærksomheden om forskningens bidrag til håndtering af Covid-19. Tidligt under corona-epidemien blev der med link fra forsiden af ku.dk oprettet temasite om KU's Covid-19-forskning. Dette site er løbende blevet udvidet med bidrag fra alle fakulteter, der har formidlet nationale og internationale perspektiver på corona-pandemien. Der blev desuden hurtigt udarbejdet en ekspertliste til brug for pressen.

De KU-producerede nyheder har fået liv på de fælles sociale KU-kanaler på Facebook, LinkedIn og Twitter. Samtidig har man løbende delt KU's forskeres ekspert-bidrag fra den nationale og internationale nyhedsdækning.

Impact-kampagne

Kampagen "Til gavn siden 1479" blev lanceret i september 2020. Kampagnen består af en række impact/case-film, der viser KU's impact: Fra den nyuddannede læge på skadestuen, forsvarsadvokaten og gymnasielæren til forskeren, der udvikler en CO2-neutral osmose-teknik, der omdanner havvand til drikkevand.

På ku.dk er filmene set af 45.000 brugere. Filmene har fået liv på sociale medier med stor udbredelse til følge. På Facebook er kampagnen nået ud til 478.000 brugere, og over 2.000 brugere engagerede sig i videoerne ved at dele eller kommentere dem. På LinkedIn har 88.350 brugere set med, og der har været over 500 reaktioner i form af kommentarer eller delinger af videoerne. Et andet spor i kampagnen har været at formidle KU's impact gennem nøgletal for eksempelvis iværksætteri, dimittender og økonomi.

Podcast: Tankelyn

Som en del af det fælles brandingprogram har KU producerer en ny fælles podcast-serie *Tankelyn*. De første sæsoner af *Tankelyn* er nu udkommet på diverse podcast-platforme (Spotify, Apple Soundcloud osv.). Der er i alt udgivet 9 af 12 planlagte episoder, og der er blevet afspillet ca. 15.000 *Tankelyn*.

Derudover er der udviklet og lanceret nyt fælles podcast-univers på podcast.ku.dk, hvor både *Tankelyn* og lokalt producerede podcasts ligger tilgængelige. Det nye podcast-site har bidraget til en øget promovring af po-

dcasts, som tidligere ikke havde samme eksponering. Der har siden lanceringen i starten af 2020 været 55.000 besøgende på det nye KU podcastsite.

SIDE 15 AF 17

Cross promotion

En anden del af det fælles program om branding af KU er en række cross promotion-aktiviteter, hvor der er søsat events, der har til formål at bringe KU's forskning i spil med afsæt i aktuelle, konkrete samfundsproblemer. Målsætningen er at bringe forskellige fagdiscipliner sammen og i dialog med samarbejdspartnere fra erhvervslivet, offentlige organisationer, foreningsliv mv.

De fleste møder og konferencer var planlagt til at være fysiske events. Men på grund af COVID-19 har KU eksperimenteret med at afholde dem som større virtuelle workshops. Det vil blive evalueret, om KU via disse events har kunnet spille på sin brede faglighed og leveret forskningsbaserede svar, der har engageret deltagerne.

Cross promotion events

Tre events er pt. afholdt eller på tegnebrættet:

- *Smart Cities: Byernes vej til bæredygtighed?* Afholdt den 14. sept. 2020 i samarbejde med BLOXHUB som blended event med forskere fra SAMF, JUR og SCIENCE. Der var 166 tilmeldte og 342 efterfølgende visninger på YouTube. 90 aktører har ønsket mere viden fra KU efterfølgende. Deltagerne kom fra bl.a. COWI, Danfoss, Lufthansa, kommuner, ministerier og styrelser samt mindre startups, interesseorganisationer som Danske Vognmænd og Dansk Naturfredningsforening.
- *Når generation stress får job.* Seminar i samarbejde med Danica Pension om unge, mental sundhed og arbejdsmarked var planlagt til afholdelse i marts 2020, men blev udskudt pga corona. Det afholdes i stedet som webinar den 25. marts 2021 med forskere fra SUND og SAMF.
- *Seminar om kunstig intelligens.* Planlægges til afholdelse i 2021, og det forberedende arbejde netop er gået i gang.

3.4. Bidrag til et sammenhængende uddannelsessystem

VI VIL

- Bidrage til sammenhæng i det danske uddannelsessystem gennem udvikling af fag og fagdidaktik samt brobygning til gymnasieskolen
- **Udvikle relevante tilbud inden for efter- og videreuddannelse, blandt andet ved at udnytte de digitale muligheder for videndeling, for eksempel ved at kombinere e-læring med andre undervisningsformer**

Status

Rektoratet og fakulteterne arbejder fokuseret med at udvide universitetets efter- og videreuddannelsesstilbud, mens brobygning primært løftes af HUM og SCIENCE.

Efter- og videreuddannelse

KU er i gang med et arbejde, der skal styrke indsatserne inden for efter- og videreuddannelse (EVU) og livslang læring. Arbejdet skal gøre universitetet til en stærkere aktør inden for forskningsbaseret efter- og videreuddannelse, der er målrettet samfundet, virksomheder og individets behov for ny, specialiseret viden og nye kompetencer. Det sker både på efterspørgsel af fakulteterne og KU's bestyrelse.

KU's fakulteter har udbudt EVU i mange år, især inden for enkeltfag og masteruddannelser (deltidsuddannelse). I de senere år har fakulteter og Copenhagen Summer University igangsat forskellige indsatser, der skal opbygge den lokale EVU-kapabilitet yderligere. Copenhagen Summer University udbyder under fælles KU-brand specialiserede sommerkurser.

Der er især på SCIENCE, SUND, SAMF og JUR indsatser inden for kortere kurser uden ECTS, der enten udvikles i samarbejde med en virksomhed eller som er målrettet bestemte målgruppers vidensbehov. Den mest markante vækst fra 2017 – 2019 er sket inden for udbuddet af denne type kurser (jf. nøgletal). Det afspejler også en drejning mod en mere behovsorienteret og samskabende tilgang til EVU på KU.

Der vil primo 2021 blive gennemført en markedsanalyse, der skal belyse KU's EVU-markeder og -potentialer nærmere – som inspiration til fakulteternes arbejde.

På KU-niveau er der i efteråret 2020 blevet nedsat et koordineringsudvalg. Det skal styrke det tværgående samarbejde og bidrage til yderligere udvikling og understøttelse af de tværgående aspekter af EVU-området. Det sker

som opfølgning på, at fakulteterne i en tværfakultær arbejdsgruppe under KU's Uddannelsesstrategiske Råd har taget initiativ til en række fælles KU-tiltag - herunder styrkelse af den tværgående koordinering.

Samtidig har KU netop taget hul på et internationalt samarbejde om livslang læring i regi af 4EU+-alliancen, hvor der over de næste år skal udvikles og afprøves forskellige EVU-piloter med bidrag fra virksomheder. Piloterne vil ligge inden for korte fysiske og online kurser. Omfanget af online EVU-kurser til et dansk og internationalt publikum har ikke været så stort på KU. I lyset af Covid-19 pandemien er det særlig interessant for KU at høste flere erfaringer på dette område.

Fire eksempler på EVU

- **JUR:** Under corona-nedlukningen i foråret boostede JUR online EVU-aktiviteter. Der blev bl.a. afholdt to populære webinarer baseret på masteruddannelsen i konfliktmægling med 200 deltagere. JUR har udbudt et online-kursus inden for entertainment-ret og et fysisk kursus i udbudsret. Der er fortsat stor interesse for JUR's tilbud på tompladsordningen, og Master i Konfliktmægling og Diplomuddannelse i Kriminologi startede med nye hold i september.
- **SCIENCE** gennemfører skræddersyede, forskningsbaserede efter- og videreuddannelsesforløb, som er udviklet i samskabelsesprocesser mellem forskere og virksomheder. Specielt inden for data science og livsforsikringsmatematik er efterspørgslen stor. Der er samarbejder med fx Novo Nordisk, Edlund, Topdanmark, Danica, PFA og Landbrugsstyrelsen. Virksomhederne oplever processen om samskabelse med fokus på relevans, aktualitet og kvalitet som meget givende. SCIENCE har haft knap 700 deltagere på skræddersyede virksomhedsforløb siden det første skræddersyede forløb i 2018.
- **SUND** har haft succes med en satsning på masteruddannelser til specialister inden for fakultetets områder. Fakultetet udbyder i alt otte masteruddannelser i tæt dialog med af-tagere. Den 1. september 2020 startede SUND en ny Master i Neurorehabilitering med et translationelt fokus på, at få den nyeste forskning inden for genoptræning af hjerneskaderamte ud i klinisk praksis. Fakultetet har i efteråret 2020 sendt prækvalifikationsansøgning ind til en ny Master i Personlig Medicin, der forankres på KU men udbydes i samarbejde med DTU, SDU, AU og AAU. Formålet med uddannelsen er at sikre, at sundhedsprofessionelle har kompetencer til at udvikle, etablere og implementere det fulde potentiale af de nye teknologier inden for Personlig Medicin.
- **SAMF** har siden august 2019 arbejdet med udvikling og udbud af efter- og videreuddannelse. SAMF's EVU-enhed har udviklet et katalog af kursusmuligheder og afprøvet forskellige kursusudbud på det åbne marked samt kurser med forskellige samarbejdspartnere. SAMF har bl.a. udbudt et kursus i Dataledelse og samarbejdet med Altinget og DTU. I lyset af COVID-19 arbejder enheden på at udbyde flere online og blended learning-kurser samt kurser udbudt med erfarne samarbejdspartnere eller egentlig skræddersyet efter- og videreuddannelse.